

VALINTAKOE OHJEET

26.5.2014

LUE TEHTÄVÄT JA OHJEET ERITTÄIN HUOLELLISESTI ENNEN VASTAAMISTA.

ENNEN KUIN RYHDYT VASTAAMAAN, HARKITSE, MITÄ KYSYTÄÄN JA MITEN KYSYMYKSIIN TULEE VASTATA!

Vastausten tulee perustua valintakoe kirjoissa oleviin tietoihin ja mielipiteisiin sekä tehtävien yhteydessä mahdollisesti annettuun materiaaliin.

Valintakokeessa on kahdeksan tehtävää. Tehtävissä saattaa olla alakohтия. Valintakoe pisteytetään siten, että *Turun yliopistoon hakeneiden* maksimipistemäärä koko kokeesta on 80 pistettä.

Itä-Suomen yliopistoon hakeneiden maksimipistemäärä on 126 pistettä. Koe arvostellaan ensin Turun yliopiston pisteytyksen mukaan ja Itä-Suomen yliopistoon hakeneiden pisteet skaalataan Itä-Suomen yliopiston pisteytykseen.

Valintakokeen tehtävät ovat yhdessä nipussa, jossa on annettu tehtävittäin ohjeet vastaamiseen. Vastauslomakkeet ovat omassa nipussaan, jossa on tehtävittäin varatut tilat vastaamiselle. Jokainen vastaus on kirjoitettava sille varattuun tilaan. Kullekin riville kirjoitetaan vain yksi rivi käsinkirjoitettua tekstiä. Vastaus tilan (viivoitettu alue) ylittäminen koituu hakijan vahingoksi: ylimenevää osaa ei lueta!

Yleisohjeita esseevastausten kirjoittamiseen:

- vastaukset on pyrittävä kirjoittamaan ytimekkäästi
- vastauksen looginen esitys järjestys saattaa vaikuttaa vastauksen arvosteluun
- käsialan tulee olla selvää.

Jokaisen vastauspaperin yläreunaan on kirjoitettava selkeästi hakijan sukunimi, kaikki etunimet ja henkilötunnus niille varattuun tilaan.

Vastaukset jätetään valvojalle. Seuraa valvojien antamia ohjeita vastausten jättämisestä. Vastauksia jättäessäsi todista henkilöllisyytesi. Tehtäväpaperin saa ottaa valintakoetilaisuudesta mukaansa.

Jos johonkin kysymykseen jätetään vastaamatta, tulee kuitenkin täyttää kyseisen vastauspaperin yläreunaan niille varattuun tilaan selkeästi hakijan sukunimi, kaikki etunimet sekä henkilötunnus.

Kaikki vastauspaperit on jätettävä valintakoesaliin kokeen päätyttyä!

Huom! Jos et jätä yhtäkään vastausta arvosteltavaksi, täytä seuraavan taulukon tiedot ja jätä tämä päällilehti ja vastauspaperi yhtenä nippuna koesalin valvojalle. Merkitse tiedot tähän ruudukkoon vain, jos et jätä yhtään vastausta arvosteltavaksi!

En jätä yhtään vastausta arvosteltavaksi (rasti ruutuun)	
Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	

KOESALISTA SAA POISTUA AIKAISINTAAN KELLO 13.00!

TEHTÄVÄ 1.

Tamperelaiset Ari, Ben, Carl, Dan ja Eero olivat talvilomalla osallistuneet kuuden päivän moottorikelkkasafarille Inarin Sevetistä Jäämerelle ja takaisin. Ari, Carl, Dan ja Eero olivat insinöörikollegoja samassa rakennuskonsultointitoimistossa, kun taas Ben oli Arin 15-vuotias poika. Tila-autolla tehtävän kotimatkan ensimmäinen pysähdys oli Kaamasessa, jossa seurue yöpyi Neljän Tuulen Tuvassa. Illalla seurueen täysi-ikäiset miehet olivat kuitenkin käyneet Kaamasen Kievarissa juhlistamassa Carlin perheutisia. Carl oli nimittäin puolisonsa kanssa saamassa ensimmäistä lastaan. Raskaus oli vasta alkuvaiheessa, mutta olihan se joka tapauksessa hyvä syy juhlimiselle.

Varhain seuraavana aamuna jatkunut kotimatka sai nopeasti ikävän käänteen. Väistäessään tiellä olleita poroja Dan menetti kuljettamansa ajoneuvon hallinnan törmäten kulkusuunnassa tien vasemmalla puolella olevaan siltarumpuun. Törmäyksen seurauksena ajoneuvon matkustamon tukirakenteet painuivat sisään. Siltarummusta ajoneuvo pauskautui lähes kaksimetrisen auravallin taakse muiden tienkäyttäjien näkymättömiin, minkä takia hätäkeskus sai tiedon tapahtumasta vasta myöhään iltapäivällä. Kaikki autossa olleet olivat menehtyneet saamiinsa vammoihin. Uhrin tutkinut lääkäri totesi lausunnossaan, että kuljettajana toiminut Dan oli kuollut välittömästi. Arin, Benin, Carlin ja Eeron osalta lääkäri ei osannut määrittää tarkempaa kuolinaikaa, mutta totesi kaikkien menehtyneen varmuudella tunnin kuluessa onnettomuuden tapahtumisesta.

Traagisesta päivästä on nyt toukokuussa kulunut kaksi kuukautta. Olet harjoittelijana tamperelaisessa asianajotoimistossa, jolla on hoidettavanaan kaikkien viiden eli Arin, Benin, Carlin, Danin sekä Eeron jäämistöoikeudelliset asiat. Toimiston sihteeri on jo hankkinut tarvittavat sukuselvitykset. Hän pyytää apuasi pystyäkseen antamaan vainajien omaisille ennakkotietoa siitä, miten perintöasiat toteutuvat.

Sukuselvityksistä ilmenee seuraavaa:

Ari oli kuollessaan avioliitossa. Avioliitosta on kaksi lasta: edellä mainitun poika Benin lisäksi tytär. Tytär on kuollut vuosi sitten ja häneltä jäi kaksi tyttäretä, jotka molemmat elävät.

Benillä ei ole lapsia.

Carl oli kuollessaan avioliitossa. Carlin äiti on elossa. Isästä ei ole merkintöjä.

Danin isä ja äiti ovat kuolleet Danin ollessa 12-vuotias. Äidinäiti ja isänisä elävät. Äidinisä ja isänäiti ovat kuolleet vuotta myöhemmin kuin Danin vanhemmat. Äidinisän poika elää. Isänäidin tytär on kuollut vuosi sitten, mutta isänäidin tyttärenpoika on elossa.

Eerolla on yksi poika, joka elää.

Ohessa on vastauksesi laatimista varten joitain perintökaaren (40/1965) sekä perintö- ja lahjaverolain (378/1940) säännöksiä.

Tehtäväkohdat a), b), c) ja d). Vastaa kussakin kohdassa seuraaviin kysymyksiin:

- Kuka tai ketkä perivät vastauspaperin asianomaisessa kohdassa mainitun henkilön?
- Minkä osan perinnöstä kukin saa? Ilmoita osuudet murtolukuina.
- Kirjoita näkyviin, mihin perintökaaren säännöksiin (luku ja pykälä) vastauksesi kussakin kohdassa perustuvat. Säännösten merkitseminen on edellytyksenä sille, että tehtäväkohdasta voi saada pisteitä.

Tehtäväkohta e)

Eeron perii hänen poikansa (perintöosuus 1/1). Eero on lisäksi testamentannut rahasumman serkullensa. Pojan verotettavan osuuden arvo on 50.000 € ja serkun 30.000 €. Paljonko he maksavat perintöveroa?

Vastaukseksi riittää euromäärän ilmoittaminen kumpaisenkin osalta.

Perintökaari 5.2.1965/40

Tämä säädös on tulostettu Edilex-lakietopalvelusta osoitteesta www.edilex.fi/saadokset/lainsaadanto/19650040.

Vastuunrajoitus ja tulosten käyttö Edilexin käyttöehtojen mukaisesti. Lainsäädäntöä seurattu säädöskokoelman numeroon 754/2013 saakka.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 LUKU Oikeudesta saada perintö

1 §

Periä voi vain se, joka elää perittävän kuolinhetkellä; kuitenkin periköön sitä ennen siitetty lapsi, jos tämä sittemmin syntyy elävänä.

2 §

Jos perillinen on kuollut eikä voida todistaa, että hän on elänyt perittävän jälkeen, katsottakoon hänen kuolleen ennen perittävää.

3 §

Ulkkomaalaisella on Suomessa yhtäläinen oikeus perinnön saamiseen kuin Suomen kansalaisella.

Sellaisen valtion kansalaisen kohdalla, jossa Suomen kansalaisella ei ole perintöoikeutta tai jossa hän on perinnön saajana huonommassa asemassa kuin kotimaan kansalainen, voidaan asetuksella säätää vastaava rajoitus.

2 LUKU Sukulaisten perintöoikeudesta

1 §

Lähinnä saavat perinnön rintaperilliset.

Kukin lapsista saa yhtä suuren osan perinnöstä. Milloin lapsi on kuollut, tulevat lapsen jälkeläiset hänen sijaansa, ja joka haara saa yhtä suuren osan.

| Ks. IsyysL 700/1975 2 3 § ja 26 § 4 mom. sekä L isyyslain voimaannapostus 701/1975 2 4 §.

2 §

Jollei perittävältä ole jäänyt rintaperillistä, saavat hänen isänsä ja äitinsä kumpainenkin puolet perinnöstä.

Milloin isä tai äiti on kuollut, jakavat perittävän veljet ja sisaret hänen osansa. Kuolleen veljen tai sisaren sijaan tulevat hänen jälkeläisensä, ja joka haara saa yhtä suuren osan. Jollei veljiä tai sisaria tahi heidän jälkeläisiään ole, mutta jompikumpi perittävän vanhemmista elää, saa tämä koko perinnön.

Jos perittävältä on jäänyt veli- tai sisarpuolia, saavat he yhdessä täysiveljien ja -sisarien kanssa osansa siitä, mikä olisi ollut heidän isälleen tai äidillään tuleva. Jollei täysiveljiä tai -sisaria tahi heidän jälkeläisiään ole ja molemmat vanhemmat ovat kuolleet, saavat veli- ja sisarpuolet koko perinnön. Kuolleen veli- tai sisarpuolen sijaan tulevat hänen jälkeläisensä.

3 §

Jollei 1 ja 2 §:ssä mainittuja perillisiä ole, saavat perittävän isän ja äidin vanhemmat koko perinnön.

Milloin isänisä, isänäiti, äidinisä tai äidinäiti on kuollut, menee hänen lapsilleen se osa perinnöstä, mikä hänelle olisi tullut.

Jollei siltä isän tai äidin vanhemmista, jolle perintö hänen eläessään olisi tullut, ole jäänyt lapsia, saa toinen isän tai äidin vanhemmista taikka, jos tämäkin on kuollut, mutta häneltä on jäänyt lapsia muusta avioliitosta, nämä vainajan osan. Jollei toisesta kannasta ole perillisiä, saavat toisen kannan perilliset koko perinnön.

4 §

4 § on kumottu L:lla 5.9.1975/710.

5 §

Muut kuin edellä tässä luvussa mainitut sukulaiset eivät saa periä.

| Ks. 5 luku 2 § ja 8 luku 2 §.

3 LUKU Puolison perintöoikeudesta ja oikeudesta hallita jäämistöä (25.2.1983/209)

1 §

Jos perittävä oli naimisissa eikä häneltä ole jäänyt rintaperillistä, menee jäämistö eloonjääneelle puolisolle.

Milloin eloonjääneen puolison kuollessa ensiksi kuolleen puolison isä, äiti, veli tai sisar tahi veljen tai sisaren jälkeläinen on elossa, saavat ne heistä, joilla silloin lähinnä on oikeus periä ensiksi kuollut puoliso, puolet eloonjääneen puolison pesästä, mikäli jäljempänä tässä luvussa ei toisin säädetä. Älköön eloonjäänyt puoliso testamentilla määrätkö siitä, mitä siten on tuleva ensiksi kuolleen perillisille.

Jos viimeksi kuolleelta puolisolta ei jäänyt perillistä, saavat hänen osuutensa ensiksi kuolleen puolison 2 momentissa tarkoitetut perilliset. (25.2.1983/209)

| Ks. L rekisteröidystä parisuhteesta 950/2001 8 §. Ks. myös 12 luku 1 §.

1 a § (25.2.1983/209)

Eloonjäänyt puoliso saa pitää kuolleen puolison jäämistön jakamattomana hallinnassaan, jollei rintaperillisen jakovaatimuksesta tai perittävän tekemästä testamentista muuta johdu.

Rintaperillisen jakovaatimuksen ja testamentinsaajan oikeuden esitämättä eloonjäänyt puoliso saa pitää jakamattomana hallinnassaan puolisoiden yhteisenä kotina käytetyn tai muun jäämistöön kuuluvan eloonjääneen puolison kodiksi sopivan asunnon, jollei kodiksi sopivaa asuntoa sisälly eloonjääneen puolison varallisuuteen. Yhteisessä kodissa oleva tavanimukainen asuntoirtoimisto on aina jätettävä jakamattomana eloonjääneen puolison hallintaan.

Eloonjääneen puolison oikeuteen pitää 1 ja 2 momentin mukaan omaisuutta hallinnassaan on vastaavasti sovellettava, mitä 12 luvussa on säädetty testamenttiin perustuvasta käyttöoikeudesta.

Eloonjääneen puolison oikeudesta avustukseen, kun hänelle ei 25 luvun säännösten johdosta tai muusta syystä voida turvata riittävää asuntoa ja asuntoirtoimistoa, säädetään 8 luvun 2 §:ssä.

| Ks. kiinteistön vallintarajoituksen merkitsemisestä Maakaari 540/1995 12 luku 5 §.

2 §

Jos ensiksi kuolleen puolison kuollessa puolisoilla tai toisella heistä oli sellaista omaisuutta, johon toisella ei ollut avio-oikeutta, tai ensiksi kuolleen puolison jäämistö muusta syystä oli suurempi tai pienempi kuin puolet puolisojen omaisuudesta, on jäämistön eloonjääneen puolison kuollessa katsottava vastaavan yhtä suurta osaa tämän pesästä.

Jos ensiksi kuollut puoliso on testamentilla määrännyt jäämistöstään jotakin annettavaksi muulle kuin eloonjääneelle puolisolle, on sen arvo vähennettävä määrättäessä sitä osaa, mikä eloonjääneen puolison pesästä kuuluu ensiksi kuolleen puolison perillisille.

| Ks. AvioliittoL 234/1929 35 § ja L rekisteröidystä parisuhteesta 950/2001 8 §.

3 §

Jos eloonjäänyt puoliso on antamalla lahjan tai muulla siihen rinnastettavalla toimella, ottamatta asianmukaisesti huomioon ensiksi kuolleen puolison perillisten oikeutta, aiheuttanut omaisuutensa ollenaisen vähentymisen, on eloonjääneen puolison pesää jaettaessa hänen perillisilleen tulevasta osuudesta suoritettava ensiksi kuolleen puolison perillisille vastiketta heidän pesäosuutensa vähentymisestä.

Ellei vastiketta voida suorittaa, on lahja tai sen arvo palautettava, mikäli lahjan saaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, että lahjoitus loukkasi ensiksi kuolleen puolison perillisten oikeutta. Palauttamista koskeva kanne on nostettava vuoden kuluessa siitä, kun perunkirjoitus eloonjääneen puolison jälkeen toimitettiin, kuitenkin viimeistään kymmenen vuoden kuluessa lahjoituksen täyttämistä.

Jollei lahjanlupauksena annettu sitoumus eloonjääneen puolison kuollessa ollut täytetty, älköön sitä saatettako voimaan sikäli kuin se loukkaisi ensiksi kuolleen perillisten oikeutta.

| Ks. LahjanlupausL 625/1947 2 4 §.

4 §

Jos pesän arvo eloonjääneen puolison kuollessa on suurempi kuin ensiksi kuolleen puolison kuollessa, on pesän vaurastuminen luettava eloonjääneen puolison perillisten hyväksi, mikäli selvitetään, että eloonjäänyt on perintönä, testamentilla tai lahjana saanut vastaavan omaisuuden tai että vaurastuminen johtuu ansiotoiminnasta, jota eloonjäänyt puoliso on harjoittanut ensiksi kuolleen puolison kuoleman jälkeen.

Milloin omaisuus on ensiksi kuolleen puolison kuoleman jälkeen 3 §:ssä mainituin tavoin vähentynyt, on tämä otettava huomioon, kun

eloonjääneen puolison perillinen 1 momentin nojalla vaatii osuuteensa lisäystä.

5 §

Viimeksi kuolleen puolison pesää jaettaessa on ensiksi kuolleen puolison perillisillä oikeus saada osalleen mitä haluavat siitä omaisuudesta, joka avioliiton aikana on kuulunut tälle puolisolle. Vastaava oikeus, myös sen omaisuuden osalta, mikä on saatu ensiksi kuolleen puolison kuoleman jälkeen, on viimeksi kuolleen puolison perillisillä. Kiinteistö saadaan ottaa pesästä, vaikka sen arvo ylittäisi osuuden arvon, jos annetaan rahaa toisen puolen osuuden täyteen.

Muutoin on jakotoimituksesta soveltuvin osin voimassa, mitä osituksesta on säädetty.

| Ks. osituksesta AvioliittoL 234/1929 IV osa. Ks. myös L rekisteröidystä parisuh- teesta 950/2001 8 §.

5 a § (25.2.1983/209)

Eloojääneen puolison vaatimuksesta on toimitettava jako hänen ja ensiksi kuolleen puolison perillisten kesken. Jakoon sovelletaan tämän luvun jakoa koskevia säännöksiä ja se sitoo myös niitä ensiksi kuolleen puolison perillisiä, joilla eloonjääneen puolison kuoltua olisi oikeus perintöön.

6 §

Milloin eloonjäänyt puoliso on mennyt uuteen avioliittoon, on hänen kuoltuaan hänen avio-oikeuden alaisen omaisuutensa säästö ja yksityinen omaisuutensa tämän luvun mukaisesti jaettava ennen ositusta.

Jos eloonjääneen puolison elinaikana toimitetaan ositus hänen ja hänen uuden puolisonsa tai tämän perillisten kesken, erotettakoon eloonjääneen puolison avio-oikeuden alaisen omaisuuden säästöstä ja yksityisestä omaisuudesta ensiksi kuolleen puolison perillisten varalle omaisuutta niin paljon, että se vastaa sitä, mikä 1 - 4 §:n mukaan on heille tuleva.

Mitä 4 §:ssä on säädetty sen varalta, että eloonjäänyt puoliso on perintönä, testamentilla tai lahjana saanut omaisuutta, on vastaavasti noudatettava, milloin hän uuden avioliiton johdosta on osituksessa saanut enemmän kuin hänellä on aikaisemmin ollut.

7 §

Puolisolla ei, mikäli erityisistä asianhaaroista ei muuta johdu, ole tämän luvun mukaista oikeutta jäämistöön, jos perittävän kuollessa oli vireillä kanne asumus- tai avioerosta tai jos puoliset olivat tehneet hakemuksen avioliiton purkamisesta tai asumuserosta. Sama on laki, jos puoliset on tuomittu asumuseroon, mikäli asumuserotuomio ei ole perittävän kuollessa rauennut. (25.2.1983/209)

Sama on laki, jos ensiksi kuolleella puolisollla kuollessaan oli oikeus vaatia avioliittoa peruutuvaksi.

| Ks. AvioliittoL 234/1929 I osa 6 luku ja L rekisteröidystä parisuh- teesta 950/2001 8 §. Vrt. myös 11 luku 8 §.

4 LUKU (19.1.1979/32)

4 luku, 1 - 5 §, on kumottu L:lla lapseksiottamisesta 19.1.1979/32.

5 LUKU Valtion oikeudesta perintöön

1 §

Jollei perillistä ole, menee perintö valtiolle.

| Ks. L perintökaaren voimaantuloa 41/1965 6 ja 7 §.

2 § (5.12.1991/1401)

Valtiokonttori voi päättää, jos se havaitaan olosuhteisiin katsoen kohtuulliseksi, että valtion saama omaisuus luovutetaan kokonaan tai osittain perittävän läheiselle. Omaisuus voidaan luovuttaa myös sille kunnalle, jossa perittävä oli viimeksi asunut. Kiinteä omaisuus voidaan lisäksi luovuttaa sille kunnalle, jossa omaisuus sijaitsee. (26.3.1993/282)

Omaisuutta ei voida luovuttaa 1 momentissa säädetyin tavoin, jos sen pysyttämiseen valtion omistuksessa tai sen käyttämiseen muulla tavoin on erityistä syytä. Tämä ei kuitenkaan estä omaisuuden luovuttamista perittävän läheiselle, jos voidaan perustellusti otaksua, että luovutus vastaisi perittävän viimeistä tahtoa.

Mitä 1 ja 2 momenteissa on säädetty, sovelletaan myös omaisuuden, joka on luovutettu valtiolle Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/91) 63 §:n nojalla.

Jos jäämistön varojen ja velkojen erotus (*perunkirjoitusarvo*) tai 3 momentissa tarkoitettun omaisuuden arvo on asetuksella säädettävää markkamäärää suurempi, 1, 2 ja 3 momentissa tarkoitettun päätöksen tekee valtioneuvosto. (26.3.1993/282)

| Ks. VNa valtion perintönä saaman omaisuuden luovuttamisesta 1257/2007 ja L perintökaaren voimaantuloa 41/1965 6 §.

2 a § (2.9.2005/702)

Valtiokonttorin tämän luvun 2 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäytölsä (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

3 § (5.12.1991/1401)

Valtiolla on oikeus moittia perittävän tekemää testamenttia siten kuin 14 luvun 5 §:ssä säädetään. Vaikka valtiolla olisi aihetta moittia testamenttia mutta ei ole epäilystä testamentin tekijän todellisesta tarkoituksesta, valtiokonttori voi päättää, että testamenttia ei moitita.

4 § (5.12.1991/1401)

Tarkemmat säännökset valtion saaman omaisuuden luovuttamisesta annetaan asetuksella.

| Ks. VNa valtion perintönä saaman omaisuuden luovuttamisesta 1257/2007.

Perintö- ja lahjaverolaki 12.7.1940/378

Tämä säädös on tulostettu Edilex-lakietopalvelusta osoitteesta

www.edilex.fi/saadokset/lainsaadanto/19400378.

Vastuunrajoitus ja tulosteen käyttö Edilexin käyttöehtojen mukaisesti.
Lainsäädäntöä seurattu säädöskokoelman numeroon 556/2013 saakka.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 LUKU Yleiset säännökset

1 §

Joka perintönä, testamentilla tai lahjana saa omaisuutta, on velvollinen suorittamaan siitä valtiolle veroa sen mukaan, kuin tässä laissa säädetään.

Perintönä saatuna omaisuutena pidetään myös perintökaaren 8 luvussa tarkoitettua avustusta ja hyvitystä. (15.6.1984/463)

11 §

Kuolinpesästä tulevien osuuksien saajat luetaan kahteen veroluokkaan:

I. perinnönjättäjän aviopuoliso, suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa oleva perillinen, aviopuolison suoraan alenevassa polvessa oleva perillinen sekä perinnönjättäjän kihlakumppani tai avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa (26/2011) tarkoitettu avopuoliso saamansa perintökaaren 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun avustuksen määrään asti; sekä

II. muut sukulaiset ja vieraat.

(14.1.2011/28)

Ottolapsella tarkoitetaan myös sellaista kasvattilasta, joka ennen ottolapsista annetun lain voimaantulemista ja ennenkuin on täyttänyt kolme vuotta, on joutunut kasvattivanhempiansa hoitoon ja sen jälkeen näiltä saanut saman hoidon kuin oma lapsi.

Jos perinnönjättäjään ja hänen kanssaan avioliitonomaisissa olosuhteissa eläneeseen henkilöön sovelletaan kuolinvuodelta toimitettavassa tuloverotuksessa tuloverolain (1535/92) 7 §:n 3 momentin puolisoita koskevia säännöksiä, luetaan perinnönjättäjän kanssa elänyt henkilö I veroluokkaan. (8.12.1995/1392)

Edellä 1 momenttia sovellettaessa keskenään ylenevässä tai alenevassa polvessa olevina pidetään myös ottolapsisuhteessa olevia. (23.11.2007/1063)

Ks. L.rekisteröidystä parisuhteesta 950/2001 8§.

14 § (30.11.2012/705)

Perintöveroa maksetaan I veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:

Verotettavan osuuden arvo euroina	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina	Veroprosentti ylimenevästä osasta
20 000–40 000	100	7
40 000–60 000	1 500	10
60 000–200 000	3 500	13
200 000–1 000 000	21 700	16
1 000 000–	149 700	19

Perintöveroa maksetaan II veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:

Verotettavan osuuden arvo euroina	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina	Veroprosentti ylimenevästä osasta
20 000–40 000	100	20
40 000–60 000	4 100	26
60 000–1 000 000	9 300	32
1 000 000–	310 100	35

Heikki Kulla ja Mikael Koillinen: Julkisuus ja henkilötietojen suoja viranomaistoiminnassa

TEHTÄVÄ 2.

Eemeli on kuullut, että Sinä olet pyrkimässä oikeustieteelliseen tiedekuntaan opiskelemaan ja arveli Sinun olevan oikea henkilö vastaamaan muutamaan kysymykseen. Eemeli on nimittäin kuullut kylillä, että viranomaiselta voisi saada luvan salassa pidettävän tiedon saamiseen. Hän on ollut siinä uskossa, että kun tieto on kerran annettu tietylle viranomaiselle, se myös pysyy siellä. Verraten korkean viranomaisen palveluksessa itsekin työskennellyttä, sittemmin jo eläköitynyttä Eemeliä huolettaa kovasti se, että eräällä toisella viranomaisella on hallussaan hänen työnantajaansa koskevaa tietoa, jonka kyseinen viranomaisen oli erään, Eemelin mielestä "valtion, tai ainakin Suomen hallituksen mielestä kiusallisen" asian tutkinnan yhteydessä velvoittanut Eemeliä lain nojalla viranomaiselle kertomaan. Eemeli ei uskalla sinullekaan kertoa mistä on kysymys, mutta vetäessään taidokkaasti foliosta taiteltua hattuaan syvemmälle päähänsä hän vihjaa tietojen koskevan "hallituksen ja ulkovaltojen yhteydenpitoa". Auta Eemeliä ja kerro hänelle, millainen toimivalta viranomaisella on JulkisuusL:n mukaan antaa määräaikainen lupa tiedon saamiseen sen hallussa olevista salassa pidettävistä asiakirjoista ja millaisella harkinnalla lupa-asia ratkaistaan. Selosta lisäksi, mitä tässä harkinnassa on otettava huomioon.

Heikki Kulla ja Mikael Koillinen: Julkisuus ja henkilötietojen suoja viranomaistoiminnassa

TEHTÄVÄ 3.

Humanistiystäväsi on pulassa. Hänellä on vireillä erilaisia "idioottivarmoja liiketoimia", mutta niihin hän tarvitsee tietoa. Nyt hän tarvitsee tietoa viime vuonna valtion paikallishallinnon viranomaisen toimipisteessä asioineista ja sieltä hakemuksen perusteella eräitä taloudellisia etuuksia saaneista henkilöistä. Hän oli ensin soittanut viranomaisen toimipisteeseen, ja pyytänyt saada katsella nimilistaa osoitetietoineen viime vuoden joulukuun osalta, mutta siihen ei ollut suostuttu. Edes pyyntöön saada puhelimitse tietoja samana aikana ratkaistujen hakemusten määrästä ja hyväksymisprosentteista ei ollut suostuttu. Hän oli kuitenkin saanut neuvon, jonka mukaan kannatti tehdä "virallinen hakemus" viranomaiselle. Hän oli näin menetellyt ja saattanut asian viranomaisen ratkaistavaksi, mutta hänen saamansa kirjallinen päätös oli sekin ollut kielteinen. Siinä oli ollut valitusosoituskin eli ohjeet muutoksenhaun tekemiseen oikeaan muutoksenhakuelimeen valittamalla, mutta hän oli ne johonkin hukannut. Ystäväsi haluaa kuitenkin valittaa päätöksestä. Hän muistaa, että valitusaika päättyy tänään, eli alkaa olla kiire.

Haluat auttaa ystäväsi. Selostat ystävällesi, että asiaa mutkistaa se, että tietopyynnön kohteena on henkilötietoja sisältävä henkilörekisteri. Kerrot hänelle, että "nämä hommat ovat hieman hankalia, eikä lukemasi pääsykoekirjan teksti ollut varsinaisesti selkokielellä kirjoitettu", ja mutiset muutaman painokelvottoman sanan kevään aurinkoisten päivien hukkaan heittämisestä. Haaveiltuasi tovin lääketieteellisistä opinnoista muistat, että ystäväsi haluaa apuasi. Kiire on kuitenkin kova.

- a) Päätät auttaa valittamalla päätöksestä. Koska sinulla on käytössäsi vain kynä ja paperi, et voi käyttää sähköisiä viestintäkeinoja. Kiireen johdosta ehdit viedä laatimasi valituksen *vain* yhteen paikkaan. Mihin teet valituksen ja viet muutoksenhaun sisältävän valituskirjelmän, eli *mikä asiassa on yleensä toimivaltainen muutoksenhakuelin? Perustele vastauksesi kiinnittämällä huomiota julkisuuslain (laki viranomaisten toiminnasta, JulkisuusL) ja henkilötietolain väliseen suhteeseen.*
- b) Ehdit perehtyä viranomaisen antamaan kielteiseen päätökseen pintapuolisesti. Viranomaisen on perustellut kieltäytymisensä vetoamalla siihen, että nimilista oli henkilörekisteri, ja viranomaisen päätöksessä esittämän tulkinnan mukaan "julkisuuslain nimenomaisen säännöksen (16.3 §) mukaan tiedon viranomaisen henkilörekisteristä saa antaa vain, mikäli luovutuksensaajalla on henkilötietojen suoja koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja". Viranomaisen mukaan "erityisen raskauttavaa on, että nimilistaan kohdistuvan tietopyynnön tekijä ei ole esittänyt pyynnölleen minkäänlaista perustelua, eikä siis ole kertonut, mihin samaansa tietoa aikoo käyttää". Viranomaisen viittaa vielä siihen, että "asiassa on syytä epäillä jonkunlaista vilppiä ja vilunkia, sillä tietopyynnön tekijä ei ensimmäisessä yhteydenotossaan suostunut kertomaan edes nimeään". Lisäksi hakemusten määrien ja hyväksymisprosenttien osalta viranomaisen viittaa siihen, että vaikka "kyseiset luvut ovat sinänsä olemassa ja viranomaisen hallussa paperille kirjattuna ja näin ollen muodostavat viranomaisen asiakirjan, se ei ole vielä julkinen numeroaineistona, sillä kyseessä on tilasto, joka liittyy koko vuoden asiakasmäärien ja asioiden käsittelyn seurantaan, ja seuranta-asia kokonaisuudessaan on vasta seuraavan johtoryhmän kokouksen asialistalla, eikä ole siis vielä valmistunut koko vuoden osalta". Lisäksi viranomaisen arvelee saatuaan viranomaiselle tehdystä hakemuksesta selville tietopyynnön tekijän nimen, että "nimensä perusteella ulkomaalaiseksi osoittautuneella henkilöllä ei ole uteliaisuuden lisäksi mitään todellista tarvetta pyytämilleen tiedoilleen".

→ Jatkuu seuraavalla sivulla

Heikki Kulla ja Mikael Koillinen: Julkisuus ja henkilötietojen suoja viranomaistoiminnassa

Jotta laatimasi valitus menestyisi, tulee sinun b)–kohdassa osoittaa viranomaisen perustelut virheellisiksi. *Miten arvioit viranomaisen esittämää perustelua suomalaisen julkisuuslain ja/tai henkilötietolain näkökulmasta? Onko ystävälläsi oikeus perehtyä tietoihin?* Koska tavoitteena on auttaa ystävääsi, ei b)–kohdassa ole tarpeen esittää muita kuin ystäväsi asiaa edistäviä argumentteja.

Huom! Kuten tosielämässäkin, viime hetkellä väärään paikkaan jätetty valituskirjelmä jätetään tutkimatta, sillä vaikka ilmeisestä erehdyksestä tai tietämättömyydestä väärässä paikassa vireille pantu valitus voidaan siirtää oikeaan muutoksenhakuelimeen, säädettyä määräaikaa katsotaan noudatetun vain, jos valituskirjelmä on saapunut valitusajan kuluessa oikeaan muutoksenhakuelimeen. Koska kyseessä on valintakoe, arvaukset eivät kelpaa. Vastaukset b)-osan kysymyksiin siis luetaan ja arvostellaan vain,

- mikäli pyrkijä on kirjoittanut ja eritellyt a)- ja b)-osien vastaukset oikeille niille varatuille paikoilleen vastauslomakkeessa 3 ja
 - valinnut oikean muutoksenhakuelimen sekä perustellut valintansa kysymyksen a)-osiossa pistehyvitykseen oikeuttavalla tavalla.
-

Oikeustieteen valintakoe 2014
Turun yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto

Anne Kumpula, Tapio Määttä, Jukka Similä ja Leila Suvantola: Näkökulmia monitieteiseen ympäristöoikeuteen

TEHTÄVÄ 4.

Joustavat normit ympäristösäätelyssä?

Anne Kumpula, Tapio Määttä, Jukka Similä ja Leila Suvantola: Näkökulmia monitieteiseen ympäristöoikeuteen

TEHTÄVÄ 5.

Ovatko seuraavat väittämät oikein vai väärin? Jos väite on mielestäsi väärin, tulee vastaus perustella lyhyesti vastauslomakkeelle kyseisen väittämän numeron kohdalla oleville riveille. Oikeasta vastauksesta saa 1 pisteen, tyhjästä 0, ja väärästä -1 pistettä. Jotta "Väärin"-vastauksesta saa 1 pisteen, on perustelut oltava oikein. Mikäli perustelut puuttuvat tai ovat virheelliset, vastauksesta saa 0 pistettä. Tehtävän minimipistemäärä on 0 pistettä.

1. EU:n ympäristösääntelyssä on vahvistunut läpäisyperiaatteen edellyttämä strateginen lähestymistapa.
2. Oikeudellinen ratkaisu koostuu kahdesta eri elementistä.
3. Systemaattinen tulkinta on oikeudellisen tulkinnan lähtökohta.
4. Seuraamusharkinta on tilannekohtaista järjen käyttöä.
5. Rikosoikeus on keskeinen oikeudenala ympäristösääntelyssä.
6. Analogialla tarkoitetaan kahden erilaiselta vaikuttavan asian samaistamista.
7. Viranomaisten päätösten laadun arvioiminen on mahdollista tilastollisen analyysin avulla.
8. Laissa havaitun aukon yhteiskunnallista merkitystä on mahdollista arvioida lainopin menetelmin.
9. Kiperät tulkintatilanteet ovat usein lainsoveltamisen kannalta erityisen kiinnostavia.
10. Sääntelyteorian maailmassa ollaan kiinnostuneita lain toimivuudesta.

Oikeustieteen valintakoe 2014
Turun yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto

Kim Talus: Johdatus eurooppalaiseen energiaoikeuteen

TEHTÄVÄ 6.

Vastaa Kim Taluksen kirjan "Johdatus eurooppalaiseen energiaoikeuteen" perusteella alla olevaan kysymykseen.

Asetukset eurooppaoikeudellisina oikeuslähteinä?

Matti Myrsky: Suomen tulovero-oikeus

TEHTÄVÄ 7.

Ystävälläsi on yhtiö, jonka liiketoiminta on viime vuosina sujunut vaihtelevalla menestyksellä. Usean hyvän vuoden jälkeen yhtiön onnistui hankkia yli 90 prosenttia pahimman kilpailijansa osakkeista ja tulevaisuus näytti valoisalta. Finanssikriisin iskettyä päälle bisnekset alkoivat kuitenkin sujua huonommin, ja yhtiön tulos alkoi painua tappiolliseksi. Ongelmia syntyi myös yhtiön ostamalleen yhtiölle maksamien konserniavustusten verokohtelusta ja lopulta yhtiön oli pakko myydä pois ostamansa kilpailijayhtiön osakkeet.

Ystäväsi on kuitenkin jälleen toiveikas tulevaisuuden suhteen ja hän on alkanut suunnitella toimia, joilla voisi sitouttaa henkilökuntaa aiempaa paremmin yhtiön toimintaan. Hän on pohdiskellut kaikenlaisten bonusohjelmien toteuttamista, mutta lopulta päätenyt siihen, että paras tapa toimia on kannustaa työntekijöitä merkitsemään osakkeita yhtiöstä. Hän on kuullut, että sinä olet todellinen ekspertti tuloverotusta koskevissa asioissa ja kääntyy nyt puoleesi. Ystävääsi kiinnostaa erityisesti se, miten osakkeiden merkitsemistä kohdeltaisiin työntekijöiden verotuksessa, jos he saisivat merkitä yhtiön osakkeita käypää hintaa alempaan hintaan tai jos tämä sama oikeus annettaisiin heille työsuhdeoptioiden muodossa? Lisäksi ystävääsi mietityttää se, miten työntekijöiden ansiotuloverotuksessa kohdeltaisiin näiden optioiden luovuttamista?

Oikeustieteen valintakoe 2014
Turun yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto

Matti Myrsky: Suomen tulovero-oikeus

TEHTÄVÄ 8.

Henkilöverotuksen verotuslaskennan vaiheet tuloverolain mukaan?